

ארצות הברית: שעתים ביום בשירות האומה

גברים לבנים מהמעמד הבינוני-הנמוך, נוצרים-פאנרמנטאלי-סטיים, יהודים שערקו מהמחנה הליבראלי וגווענים, החוששים מהתעוררות השחורים בראשות ג'קסון. אנשי רגן משתדלים ליצור רושם, שהנשיא הוא חזק, בלתי-מנוצח.

המשימה שלהם איננה קלה, בעיקר נוכח התמונות מביירות, היוצרות רושם קשה גם בקרב תומכיו בכוח של רגן. כל נחת הרוג בביירות, פוגע קשות בסיכויי של רגן, עובדה שלא נעלמה גם מעיניהם של השיעים והדרוזים בלבנון. הסתככות קשה בלבנון, או קרבות מחודשים במרכז אמריקה, יפגעו קשות ברגן. תומכיו סבורים, שאסור לו להתמודד כמועמד, המפגר כסקרים לעומת יריבו הדמוקרטי. אם הדברים יגיעו להתמודדות של ממש בכלי-התיקשות האלקטרוניים, רגן פשוט אבוד, סבורים אנשיו. הוא איננו מסוגל לדבר על שום נושא רציני בלי ניירות שהוכנו מראש על-ידי עוזריו. אין לו גם כוח פסי ורוחני להתריץ במשך שעות ארוכות. אפילו וולטר מונדייל, שאינו גאון, יעשה ממנו קציצות.

חשיש אידיאולוגי. באורח אירוני מצפים משקיפים מהיימנים, שהמחיר עבור פיגור אפשרי של רגן כסקרים ישולם דווקא על-ידי קובה של פידל קאסטרו המומחים קוראים לזה הפתעת אוקטובר. אם רגן יתחיל לצלוע כסקרים, כך גורסת התיאוריה הריימשנעת הזאת, יטיל רגן מצור כבד על קובה, כנראה בתחילת אוקטובר 1984, וידרוש את פירוקה של המדינה הקאריבית הקטנה מהנשק הסובייטי. המאיים על ביטחונה של ארצות-הברית.

האמתלה תהיה קיומן של שלוש טייטות חרשות המורכבות ממסוטי מיג-23 בקובה, וכן הצנתם של טילים בעלי טווח של 2000 ק"מ. מומחים סטראטגיים מתייחסים, כמוכן, בחיוב של ביטול לאפשרות שהמדינה המיוערת מאיימת על ארצות-הברית האדירה.

החשש מקובה הוא יותר אידיאולוגי. האמריקאים חוששים מהשפעתה הרבה של קובה באמריקה המרכזית ובאפריקה. אלא שצעד כזה נגר קאסטרו, ערב הבחירות, עשוי להתקבל

מועמד רגן לא מאמין ביום עבודה ארוך

יש, אומנם, 10 מיליון ויותר מובטלים. רובם לא יצביעו עבור רגן (שליש מהם לא יצביעו כלל), ועצם קיומם בליבה של החברו האמריקאית מהווה תזכורת קבועה למחיר הכלכלי-חברתי של בלימת האינפלציה.

אבל, אחרי ככלות הכל, המובטלים, קרוביהם, ואלה שאימת האבטלה מרחפת עליהם, הם עדיין מיעוט בארצות-הברית. רוב הציבור נהנה מהיציבות, הבורסה הניו-יורקית משגשגת (אפילו שיש הגורסים שהמניות הגיעו לשיא, שמחיריהם רוחים השקעות חדשות, ולכן צפויה נפילה רבת, אולי דווקא בעיצומה של שנת הבחירות), ורק הידיעות מביירות וממרכז אמריקה טורדות לפרקים את הציבור משלוותו הסטואית.

בלי בוח פסי ורזחני. לרפובליקנים של רגן יש, לפחות, יתרון אחד ברור על יריביהם מהמפלגה הדמוקראטית. יש להם מועמד, לעומת ההתמודדות הקשה בין שמונה מועמדים דמוקרטיים, שהיא עדיין רחוקה משיאה. מטוה של רגן כבר מאויש, ופועל במלוא הקצב. העיתונאית קלוזייה רייט מניו-סייטסמן, שעקבה אחרי מהלכי מטה רגן, סבורה שהם נותנים עתה את רעתם למסע גדול, שנועד לשכנע שמרנים לבנים להרשם בפניקס הבוחרים. הם מקווים לאזן את פעולת ההרשמה הגדולה שעורכים הדמוקרטים בהשראת ג'סי ג'קסון.

המטה של רגן מניח מראש שדוברי-ספרדית, ערבים-אמריקאים, שחורים, פעילי איגודים מיקצועיים ונשים מתחת לגיל 40, הם קולות אבודים עבור מועמדם. הם פועלים, לכן, בקרב

שיא ארצות-הברית, רונאלד רגן (73) איננו מאמין ביום עבודה ארוך, לפחות לא כשמדובר בו עצמו. אפילו מקורביו נבית הלכן מודים, שרגן עובד רק שעתים בכל יום. רוני מסתדר יוטב, טוענים רוברי הנשיא, והוא גם ייבחר לתקופת כהונה שנייה בלי שום בעיות מיוחדות.

יתכן מאוד, גם העובדה שרגן מבין מעט מאוד בבעיות וזכרה-כלכלה, ועוד פחות מזה בנושאי חוץ וביטחון, נראית כאילו שלא לעניין. הוא הצליח לייצב את הדולר, לשמור על רמת הנפילה של נמוכה. זהו העיקר לגבי רוב האמריקאים, שהם אמונים על מיתוסים של הצלחת הפרט, ולא על סולידאריות אנושית.

דרום-אפריקה:

יש הכחשה ויש סחר

לפני חודשים אחדים הורה מנכ"ל ההסתדרות יחזם משל למזכיר חברת העובדים, דני רחוליו, לבודק את האשמות שהופיעו פעמים רבות במדור זה, אודות פעילות כור בדרום-אפריקה. משל, המכהן גם כסגן נשיא אינטרנציונל האיגודים המיקצועיים החופשיים, המסתף לאינטרנציונל הסוציאליסטי, גילה רגישות רבה לפידסומים אלה. יחסים כאלה עם דרום-אפריקה (לא כמישור הממשלתי, אלא מתוך בחירה הלוטסאית של קונצדן כלכלי) הם אסורים לחלוטין על חברי האינטרנציונל, מסיבות מובנות, שכבר פורטו כאן עשרות פעמים.

אחרי הבריקה של רחוליו, באמצעות משל, מיכתב הכחשה תקיף, שפורסם בעולם חזק (20.9.83) בתבלשה רבה.

משל ורחוליו הם אנשי ציבור סימפטיים.

ידיד נדר בלומנטל לא משקר למען המולדת

עם זאת, אין ברירה, אלא לקבוע שהשניים שיקרו במיכתב רישמי, וביועיק.

העולם הזה קובע כזה, שצביג כור יושב בדרום-אפריקה, ומקיים סחר מקיף כמדינת האפרטהייד, הסחר הזה כולל גם זהב ויהלומים, תכרים על-ידי עובדים שחורים בשכר-רעב. בשבועות הבאים יפרסם מדור זה פרטים נוספים, אבל העובדות הן נחרצות, כבר עתה, ניתן רק לציין שידר מועצת המנהלים של כור, ח"כ נפתלי בלומנטל, לא השתתף במסע ההכחשות. הוא רטן, אמנם, "ל הפידסום המדיק", אבל סירב לשקר. למען המולדת."

טוב, לפחות, שהם מתיישים נקשר שלהם עם הירשת האידיאולוגית של התורה הנאצית. טוב, אבל לא מספיק.

בריטניה: מיפלגה כמישרד שידוכים

רשימה שהופיעה השבוע בעיתון הנשים הבריטי קוסמופוליטן, כללה לפחות מידע חיוני אחד, עבור מי שהתייאש מגידו החרים החדשים לאירגון הפוליטי שלו. הרשימה, שהכתרה בכותרת, "כיצד למצוא גבר" (ראוי לציין שקוסמופוליטן איננו ביטאון פמיניסטי, אלא עיתון רבת-פנים, בעל אופי רב-צדדי ממליצה לנשים להצטרף לאירגונים פוליטיים, ולחפש שם חבר לחיים. אינך חייבת להיות בעלת מחויבות פוליטית עמוקה, גורם קוסמופוליטן. תמצאי במיפלגה די גברים, שהצטרפו אף הם מאותה סיבה עצמה: למצוא אשה")

באהרה רבה בקרב הציבור, שחונך ב-20 שנים האחרונות לראות אותו כאייב כל האמריקאים. הוא בוודאי עדיף על הסתככות שנוייה במחלוקת במרכז אמריקה. כל מועמד דמוקראטי יאלץ לרסן את ביקורתו על מצור כזה, הוא לא יעז להיראות לא פטריוטי, כשארצו במלחמה, ויצטרף לפחות לתמיכה בצעדים הראשונים (ווכרים את 40 הק"מ בלבנון) של רגן.

אבל האשראי יהיה כולו של הנשיא התקיף. אחרי הבחירות יוכרו הדמוקראטים שכל המצור הזה היה מעשה איולת מיותר, אבל עד אז יהיה כבר רגן מבוצר היטב בכיסאו, לתקופת כהונה שניה ואחרונה, ויוכל לפעול כרצונו, חופשי משיקולי בחירות.

חשוף ללחץ יהודי. מעניין לציין שמדינות ערב השמרניות, ירדן, ערב הסעודית, נסיכויות המפרץ ומארוקו, רצות מאוד שרגן ייבחר בשנית. הנימוק: נשיא שאין לו שיקולי בחירות (כזכור, לפי החוקה נשיא יכול לכהן פעמיים בלבד) עשוי לגלות נכונות ללחוץ על ישראל. מונדייל, לעומת זאת, שהוא המועמד הדמוקרטי בעל הסיכויים הרבים, חשוף מאוד ללחץ יהודי, בעיקר בתקופת כהונה ראשונה.

ליבראלים ואישים מתקדמים אחרים בארצות-הברית, חוששים מאוד שאם ייבחר רגן לתקופת כהונה שניה, יתחיל עידן אנטי-ליבראלי חמור, וימיט אסון חברתי על המדינה כולה. רגן, שמדיניותו גוררת העלאה נוספת בתקציבים הצבאיים, יאלץ לאזן את תקציבו בקיצוצים נוספים בגימלאות (למשל של אנשי צבא ועובדי מדינה), כסוכסדיית לבריאות, בתקציבי רווחה, ובהשקעות שנועדו לספק מקורות תעסוקה, בעיקר בערים הגדולות הבעייתיות.

בתחום זכויות-האזרח צופים הכל מינויים שמרניים נוספים בבית-המשפט העליון, כדי לאפשר פגיעה של ממש בחופש הדיבור והיצירה.

גם הקרע עם אירופה המערבית ילך ויגדל, נוכח ההסלמה במלחמה הקרה. האצת מירוח החימוש הגרעיני, גילויי איבה כלפי צרפת, יוון וקפריסין, והערפת תורכיה. הדמוקרטים מודעים היטב לסכנות אלה, אבל לא כולם מוכנים, או רוצים, להאבק כרצינות למען אמריקה חופשית, סולידארית וליבראלית יותר.

יתכן ש-1984 לא תהיה כל כך אפוקליפטית, כפי שחזו הפופולאריסטיים של ג'ורג' אורוול, אבל לפחות בארצות-הברית היא תהיה שנת הכרעה חשובה ביותר.